

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА
КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою Радою

Східноєвропейського університету

імені Рауфа Аблязова

21.04.2021 р.

Протокол № 3

Ректор

Л. Б. Чудасва



**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
з української мови та літератури
(на основі повної загальної середньої освіти, 11 класів)**

Освітній ступінь


ФАХОВИЙ МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР

Розглянуто та схвалено

на засіданні Приймальної комісії ВНЗ «СУРА»

Протокол № 3 від 15.03. 2021 р.

Відповідальний секретар ПК

 Ю. Ю. Сиволап

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму підготовки до вступного іспиту для абітурієнтів Коледжу економіки і управління Східноєвропейського університету імені Рауфа Аблязова розроблено на основі Програми Зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови і літератури, здобутих на основі повної загальної середньої освіти; з урахуванням чинних програм з української мови та літератури для 5-11 класів (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804).

Метою проведення вступного іспиту є визначення рівня володіння абітурієнтами орфоепічними, орфографічними, морфологічними, лексичними, синтаксичними, стилістичними нормами сучасної української літературної мови, а також рівня засвоєння знань з української літератури різних періодів.

Варіанти завдань для вступних випробувань передбачають виконання різнорівневих тестів (12 завдань закритої форми з одним варіантом відповіді з української мови та 8 завдань з української літератури; 3 завдання на встановлення відповідностей з української мови і 2 завдання з української літератури).

Матеріал програми з української мови розподілено за такими розділами:

- Фонетика і графіка
- Орфоепія
- Орфографія
- Лексика і фразеологія
- Морфологія і орфографія
- Синтаксис і пунктуація
- Стилістика

Матеріал програми з української літератури розподілено за такими розділами:

- Усна народна творчість
- Давня українська література
- Українська література кінця XVIII – початку XX ст.
- Українська література XX ст.
- Творчість українських письменників-емігрантів.
- Сучасний літературний процес.

Для успішного складання частини вступного іспиту з української мови рекомендується актуалізувати знання з таких тем:

1. Звуки і букви.
2. Наголос.
3. Засоби милозвучності.
4. Правопис м'якого знака.
5. Правопис апострофа.
6. Правопис великої букви, власних назв.
7. Правопис слів з ненаголошеними голосними.
8. Чергування голосних та приголосних звуків.
9. Подовження та подвоєння приголосних.
10. Спрощення в групах приголосних.

11. Правопис складних та складноскорочених слів.
12. Правопис слів іншомовного походження.
13. Правопис прізвищ українського походження.
14. Правила переносу слів з рядка в рядок.
15. Написання префіксів с-, з-, роз-, без-, прі-, пре-, при-.
16. Зміни приголосних перед –ськ (ий). –ств(о).
17. Однозначні і багатозначні слова.
18. Омоніми. Синоніми.
19. Антоніми.
20. Діалектні слова.
21. Застарілі слова.
22. Неологізми.
23. Фразеологічний зворот.
24. Самостійні частини мови.
25. Службові частини мови
26. Закінчення іменників II відміни в родовому відмінку однини.
27. Правопис суфіксів іменників, прикметників, дієприкметників.
28. Написання складних прислівників.
29. Написання складних прийменників.
30. Написання частки Не, Ні з різними частинами мови.
31. Написання часток.
32. Написання складних сполучників.
33. Словосполучення.
34. Члени речення.
35. Види простого речення.
36. Типи односкладних речень.
37. Розділові знаки при однорідних членах речення.
38. Розділові знаки в реченні з узагальнювальними словами при однорідних членах речення.
39. Кома між однорідними й неоднорідними означеннями.
40. Розділові знаки при відокремлених означеннях.
41. Написання невідокремлених прикладок.
42. Розділові знаки при відокремлених прикладках.
43. Розділові знаки при відокремлених обставинах.
44. Розділові знаки при відокремлених додатках.
45. Кома перед обставинними порівняльними сполучниками.
46. Розділові знаки перед та після вставних слів, словосполучень, речень.
47. Розділові знаки при звертаннях.
48. Розділові знаки при прямій мові, діалозі та цитаті.
49. Кома в простому реченні.
50. Кома в складному реченні.
51. Класифікація складних речень.
52. Написання двокрапки в складному реченні.
53. Написання тире в простому та складному реченні.
54. Написання крапки з комою в простому та складному реченні.
55. Відношення між частинами складносурядного речення.
56. Види підрядних речень.
51. Стили сучасної української літературної мови.

Для успішного складання частини вступного іспиту з української літератури рекомендується актуалізувати знання з таких тем:

- усна народна творчість (народні пісні, думи, балади);
- творчість письменників: Г.Сковорода, І.Котляревського, Т.Шевченка, П.Куліша, І. Нечуя-Левицького, Панаса Мирного, І.Карпенка-Карого, І.Франка, М.Коцюбинського, В.Стефаника, О. Кобилянської, Лесі Українки, Миколи Вороного, Олександра Олеса, П.Тичини, М.Рильського, М.Хвильового, Ю.Яновського, В.Сосюри, Валер'яна Підмогильного, Остапа Вишні, М.Куліша, Богдана-Ігоря Антонича, О.Довженка, А.Малишка, В.Симоненка, В.Голобородька, О.Гончара, Григора Тютюнника, В.Стуса, І.Драча, Д.Павличка, Л.Костенко, Івана Багряного, Є.Маланюка;
- основні тенденції розвитку сучасної літератури;
- постмодернізм.

Твори для текстуального вивчення:

«Віють вітри» (пісня Марусі Чурай)

«Засвіт встали козаченьки» (пісня Марусі Чурай)

«Ой Морозе, Морозенку» (історична пісня)

«Чи не той то хміль...» (історична пісня)

«Дума про Марусю Богуславку» (народна пісня)

«Ой летіла стріла» (балада)

«Повість минулих літ» (уривок про заснування Києва, уривок про помсту княгині Ольги)

«Слово про похід Ігорів»

«De libertate» (Г.Сковорода)

«Всякому місту – звичай і права» (Г.Сковорода)

«Бджола та Шершень» (Г.Сковорода)

«Енеїда» (І.Котляревський)

«Наталка-Полтавка» (І.Котляревський)

«Катерина» (Т.Шевченко)

«Кавказ» (Т.Шевченко)

«Сон (У всякого своя доля...)» (Т.Шевченко)

«І мертвим, і живим, і ненарожденним...» (Т. Шевченко)

«Заповіт» (Т.Шевченко)

«Чорна рада» (П.Куліш)

«Кайдашева сім'я» (І.Нечуй-Левицький)

«Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1 та 4 частини) (Панас Мирний)

«Мартин Боруля» (І. Карпенко-Карий)

«Захар Беркут» (І.Франко)

«Чого являєшся мені у сні?...» (І.Франко)

«Мойсей» (І.Франко)

«Тіні забутих предків» (М.Коцюбинський)

«Intermezzo» (М.Коцюбинський)

«Камінний хрест» (В.Стефаник)

«Valse melancolique» (О.Кобилянська)

«Contra spem spero!» (Лєся Українка)

«Лісова пісня» (Лєся Українка)

«Блакитна Панна» (Микола Вороний)

«Чари ночі» (Олександр Олесь)
«О слово рідне! Орле скутий!...» (Олександр Олесь)
«О, панно Інно...» (П.Тичина)
«Пам'яті тридцяти» (П.Тичина)
«Ви знаєте, як липа шелестить...» (П.Тичина)
«У теплі дні збирання винограду...»(М.Рильський)
«Я (Романтика)» (Микола Хвильовий)
«Майстер корабля» (Ю.Яновський)
«Любіть Україну» (В.Сосюра)
«Місто» (Валер'ян Підмогильний)
«Моя автобіографія» (Остап Вишня)
«Сом» (Остап Вишня)
«Мина Мазайло» (Микола Куліш)
«Різдво» (Богдан-Ігор Антонич)
«Зачарована Десна» (О. Довженко)
«Пісня про рушник» (А. Малишко)
«Ти знаєш, що ти – людина...» (В.Симоненко)
«Задивляюсь у твої зіниці» (В.Симоненко)
«Лебеді материнства» (В.Симоненко)
«Наша мова» (В.Годобородько)
«Модри камінь» (Олесь Гончар)
«Три зозулі з поклоном» (Григір Тютюнник)
«Господи, гніву пречистого...» (В.Стус)
«Балада про соняшник» (І.Драч)
«Два кольори» (Д.Павличко)
«Страшні слова, коли вони мовчать» (Л.Костенко)
«Маруся Чурай» (Л.Костенко)
«Тигролови» (Іван Багряний)
«Уривок з поеми» (Є.Маланюк)

Критерії оцінювання знань абітурієнтів з української мови та літератури, які складають тестове письмове випробування

Завдання 1-20, мають декілька варіантів відповідей, серед яких лише один правильний. Кожний правильний варіант відповіді оцінюється в 3 бали.

Завдання 21-30 мають на меті декілька варіантів відповідей. Кожна правильна відповідь оцінюється в 4 бали.

Максимально можлива кількість балів становить 100 балів.

Мінімальна кількість балів для участі в конкурсному відборі – 60 балів.

Зразок завдання

1. М'який знак треба писати в усіх словах у рядку
А порт..єра, віз..міть, пул..с
Б здебіл..шого, слиз..ко, волин..ський
В діл..ниця, емал..ований, просиш..
Г щіл..ний, ідал..ня, інтер..єр
2. Фразеологічний зворот ужито в реченні
А Його слова були розумні, спокійні і тверді, як сталь
Б Він був людиною твердою на слово.
В Ця пісня могла зворушити найтвердіше серце.
Г По твердому, рипливому снігу стелились довгі тіні.
3. Порушено граматичну норму на позначення часу у словосполученні
А пів на сьому
Б п'ятнадцять хвилин десятого
В за п'ять хвилин одинадцята
Г зараз дванадцята
4. Літеру *e* треба писати в усіх словах у рядку
А ім..нини, знів..чений, доріж..чка
Б зач..сати, вищ..рбити, вогн..ще
В щ..бетати, випл..тений, свекруш..н
Г вин..сений, п'ят..тонний, ус..редині
5. Правильно утворено ступені порівняння всіх прикметників у рядку
А самий дорожчий, щонайсмачніший,
Б самий розумний, чистіший
В найбільш вищий, ширший
Г якнайкращий, більш правдивий
6. Допущено помилку при творенні чоловічого імені по батькові в рядку
А Яків-Якович
Б Валерій-Валерієвич
В Микола-Миколайович
Г Ілля-Ілліч
7. З великої літери треба писати тільки перше слово в рядку
А (В, в)ерховна (Р, р)ада України
Б (М, м)іністерство (К, к)ультури України
В (К, к)абінет (М, м)іністрів України
Г (В, в)ерховний (С, с)уд України
8. Подвоєння не відбувається в усіх словах іншомовного походження в рядку
А груп...а, тон..а, парал..ельний
Б ас..ортимент, компроміс..ний, кол..ективний
В контр...революція, Дарданел..и, агрес..ія
Г кор..ектор, пен..і, коміс..ія
9. Частку *не* з усіма виділеними словами треба писати разом у рядку
А *не/прочитана* учнем книга, *не/зрівняний* краєвид, *не/сптавши* дозволу
Б *не/завершена* робота, *не/весела* розповідь, *не/хтувати* правилом
В *не/потрібно* хвилюватися, *не/забуття* пригода, *не/дожата* нива
Г читав *не/голосно*, але виразно, це *не/біла* фарба, *не/доречно* сказав

10. Спрощення в групах приголосних позначається на письмі в усіх словах у рядку А шіс...надцять, щас..ливий, форпос..ний
Б вартіс..ний, совіс..ливий, тиж..невий В облас..ний, президен..ський, якіс..ний Г кількіс..ний, хвас..ливий, проїз..ний

11. Потребує редагування словосполучення в рядку А дорожчий золота
Б легший за повітря В сильніший від усіх
Г менше ніж за тиждень

12. Слова – синоніми складають рядок А швидкий, бистрий, прудкий, легкий Б щезати, зникати, губитися, пропадати
В лагідний, тихий, спокійний, мовчазний Г кволий, слабкий, немічний, малий

13. Установіть відповідність
Односкладне речення

- 1 означено – особове
- 2 неозначено – особове
- 3 узагальнено – особове
- 4 безособове

Приклад

- А Без мови нема народу.
- Б Осіннє поле, спорожніле й голе.
- В Угамуйтеся, ліси, заспокойтеся, засніть.
- Г Випустивши стрілу, лук не ховають. Д Восени землю скопують під грядки. терен зацвів.

14. Установіть відповідність
Вид підрядного речення

- 1 означальне
- 2 з'ясувальне
- 3 обставинне місця
- 4 обставинне мети

Приклад

- А Аби зійти до верховин мети, знайди опору у собі самому.
- Б Не вірте, що ви людина звичайна, - неправда!
- В Не маєм права забувати пісень, яких навчила мати.
- Г Клен старий на мене дивиться, наче батько на дитя.
- Д А там, де в полі козаченька вбито, стоїть березасива.

15. Визначте, якою частиною мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)

(1) *Прилинь* (2) *додому* в солов'їний день, (3) *хай* зрозуміє тут твоя дитина: (4) *до* дідових ібабиних пісень подібна дуже мова солов'їна.

- А прикметником
- Б часткою
- В дієсловом
- Г прислівником Д прийменником

16. До якого фольклорного жанру належить твір «Маруся Богуславка»?

- А історичних пісень
- Б соціально-побутових пісень
- В до жанру дум
- Г до козацьких пісень

17. Д. Павличко запровадив в українську літературу жанр ліричної поезії народів Сходу:
- А хокку
 - Б рубаї
 - В танка
 - Г газель
18. Загибель матері від рук сина в новелі Миколи Хвильового «Я (Романтика)» є...:
- А експозицією
 - Б зав'язкою
 - В кульмінацією
 - Г розв'язкою
19. Щодо роману В.Підмогильного «Місто» правильним є твердження...
- А твір автобіографічний
 - Б Київ - головний персонаж роману
 - В у творі зображено культурне, студентське, академічне й літературне життя киян і Києва
 - Г самопізнання та самовдосконалення
20. Головна тема роману «Тигролови» - зображення...А красивого почуття кохання Григорія до Наталки
- Б радянських політв'язнів 50-х років 20 ст.
 - В протистояння людини-особистості тоталітарній системі
 - Г складного життя людини на тлі краси Уссурійського краю
21. Гумористичний вірш «На полях ми з Вишнею бродили» написав:
- А В.Сосюра
 - Б М.Рильський
 - В П.Тичина
 - Г А.Малишко
22. До одного літературного роду належать усі твори в рядку ...
- А «Лісова пісня», «Наталка-полтавка»
 - Б «Камінний хрест», «Маруся Чурай
 - В «Тіні забутих предків», «Чого являєшся мені у сні?»
 - Г «Чорна рада», «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
23. О.Довженко створив жанр...
- А кіноповість
 - Б кіноарис
 - В кінооповідання
 - Г кіноновела

24. Установіть відповідність між назвою твору та автором

<i>Автор</i>	<i>Твір</i>
Іван Багряний	А «Маруся Чурай»
1 Валер'ян Підмогильний	Б «Місто»
2 Ліна Костенко	В «Тигролови»
3 Остап Вишня	Г «Сом»
4 Григорій Сковорода	

25. Установіть відповідність між героєм та його характеристикою

<i>Характеристика</i>	<i>Герой</i>
1 складала коломийки	А чугайстир
2 була, на думку сусідів, відьмою	Б Марічка
3 Була Івановою дружиною	В Палагна
4 з ним Іван кружляв у танку	Г Хима
5 міг розігнати хмари	

Список рекомендованої літератури

1. Авраменко Олександр. Українська мова та література: Збірник завдань у тестовій формі. - К.: Грамота, 2020.
2. Авраменко Олександр. Українська мова (рівень стандарту). Підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. – К.: Грамота, 2019.
3. Авраменко Олександр. Українська мова (рівень стандарту). Підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. – К.: Грамота, 2019.
4. Авраменко Олександр, Тищенко Оксана. Українська мова. Правопис у таблицях, тестові завдання. К.: Книголав, 2018
5. Бернадська Н.І. Українська література ХХ століття. – К., 2005.
6. Дияк О.В, Прудка В.М. Українська мова. Довідник для абітурієнтів та школярів.- К.: Літера ЛТД, 2011.
7. Заболотний О. В. Українська мова і література. Повний курс підготовки до ЗНО. – К.: Літера ЛТД, 2019.
8. Козачук Г.О. Українська мова. Практикум. - К. :Вища школа, 2008.
9. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: Навчальний посібник К. :Вища школа, 2007.
10. Орфографічний словник української мови. – К.: Довіра, 1994.
11. Словник-довідник правопису та слововживання/За ред. В.М. Русанівського. – К., 1996.
12. Словник труднощів української мови/За ред. С.Я. Єрмоленко. – К., 1989.
13. Українська література в портретах і довідках: Давня література – література XIX ст.: Довідник. – К., 2000.
14. Фурдуй М.І. Українська мова. Практикум з правопису.-К.: Либідь, 2004.